

Dr. Zombor Gábor Államtitkár Úr részére

Tisztelt Államtitkár Úr!

Mint ahogyan azt már év elejétől különböző fórumokon jeleztük, a hatályos államháztartási törvényi változások bevezetését követően, figyelemmel a szektor forráshiánnyal való küzdelmeire is, az intézményrendszer elért egy olyan állapothoz, amely működési gondokat, és ezáltal betegellátási nehézségeket is okoz. Államtitkár Urat a jelenlegi helyzetről, és a gyakorlati problémákról ezúton írásban is tájékoztatni szeretnénk.

Bevezetőben általánosságban szeretnénk tájékoztatást adni arról, hogy milyen változások okozzák a működés szintjén a napi gondokat, illetve az új jogszabály szerint, már láttatják is ezeket az egyébként évek óta ismert forráshiány okozta nehézségeket. Kérjük, hogy az illetékes szaktárca felé a problémát jelezni szíveskedjen, tekintettel arra, hogy ez az ellátórendszer valamennyi intézményének, a fenntartónak, az Emberi Erőforrások Minisztériumának, a Magyar Államkincstárnak, és az idei évről készítendő beszámoló kapcsán még a Nemzetgazdasági Minisztériumnak is jelentős problémát fog eredményezni.

2014. évtől a kötelezettségvállalások nyilvántartását (azaz annak naprakész vezetését, hogy milyen költségekkel kerülnek megterhelésre a bevételi előirányzatok) a főkönyvi könyvelés részévé tette a fentebb hivatkozott jogszabály. Ennek következtében a bevételi előirányzatokhoz tartozó kiadási előirányzatok - a megkötött szerződések, vállalt egyéb kötelezettségek pl. szakmai anyagrendelések alapján (annak megkötése pillanatában) - úgynevezett előzetes lekötéssel lekönyvelésre, leterhelésre kerülnek. Tovább nehezíti, illetve tulajdonképpen ellehetetleníti az előirányzatokkal való gazdálkodást a tavalyi évről áthozott azon kötelezettség (ki nem fizetett szállító), melyet az új szabályozás szerint is a kötelezettségek közé, ugyancsak, mint előzetes kötelezettségvállalás is ebben az évben (2014.) kell a főkönyvi nyilvántartásban rögzíteni.

A jogszabály célja nyilvánvalóan az, hogy az intézmény a kötelezettségvállalás pillanatában lássa, és láttassa is a könyveiben, hogy az adott évre milyen mértékben, értékben vállalt, vállalhat kötelezettséget, illetve, hogy ne vállaljon az előirányzatát meghaladó kötelezettséget. Ez érthető és támogatandó elvárás is, amennyiben a bevételek és a kiadások egyensúlya megvan. Ott ahol azonban egyrészt van egy folyamatos – és mindenki által ismert okokra visszavezethető - működési deficit, tovább terhelve egy előző évről áthozott pénzügyi teherrel, és több évre megkötött szerződésekkel, tulajdonképpen azt eredményezi, hogy évközben - a nagyobb adósságot áthozó intézményeknél pedig már akár év elején - újabb kötelezettségvállalás (pl. adott havi gyógyszer, szakmai anyag, egyéb szolgáltatás) nem kezdeményezhető. Ez azonban egy egészségügyi intézményben betegellátást veszélyeztető helyzetet jelent.

Azon intézményeknél, ahol a jogszabályoknak megfelelő tartalmú analitikus nyilvántartást vezetnek, amely alkalmas a megbízható prognózis felállítására, már most látható, hogy erre az évre vállalt és az áthozott kötelezettségeikkel együtt a kiadási előirányzataik már nem terhelhetőek tovább. Ez azt jelenti, hogy további megrendelések, szerződések megkötésére szabályosan, az államháztartás vonatkozó szabályai alapján, nincs lehetőségük. A betegellátás érdekében indított minden ilyen

kötelezettségvállalás a hivatkozott jogszabály alapján fedezet nélküli kötelezettségvállalásnak minősül.

Ahhoz, hogy a fentebb jelzett betegellátási zavar ne következzen be, az intézményeknek nincs más lehetősége, mely **hangsúlyozottan szabálytalan**, minthogy a betegellátást közvetlenül szolgáló beszerzésekhez, megrendelésekhez úgy biztosítják majd az előirányzatot, és nem a forrást, hogy máshonnan csoportosítsák át azt, miközben tisztában vannak vele, hogy azokhoz már vállalt kötelezettségek, megkötött szerződések tapadnak. Fontos hangsúlyozni, hogy ezen gyakorlat kényszerű alkalmazása esetén sérül majd az a számviteli alapelv, hogy a főkönyvi nyilvántartásokban szereplő adatok az analitikákkal (ez esetben a már megkötött szerződésekkel) egyezők, illetve alapbizonylatokkal alátámasztottak kell, hogy legyenek. **Ezzel a megoldással azonban azt láttatja az ellátórendszer – tehát nem a valóságot, mely szintén egy jogszabályi alapelv - a számviteli nyilvántartásokban, mintha adott időpillanatban a bevételei és az azokhoz tartozó kiadásai egyensúlyban lennének.** Mint Államtitkár Úr is tudja, hogy ez messze nem a valóság, hiszen az országosan ismert adatok alapján az intézményrendszer adósságállománya a Magyar Kórhákszövetség július 31.-i kimutatása alapján 67,52 Mrd forint.

Tekintettel arra, hogy egy gazdasági igazgató az intézményben a számviteli nyilvántartások szabályos és jogszabályoknak való megfelelését hivatott felügyelni, és ezért felelősségre is vonható, a kórházak gazdasági igazgatói jelezték, hogy ezt nem tudják felvállalni, és kérik, hogy őket vagy a jogszabályi előírások alól írásban mentse fel, vagy ezen szabálytalan megoldásra utasítsák. Ellenkező esetben legtöbbször várhatóan a jogszabályok szerint fognak eljárni, és nem jegyzik ellen pénzügyileg a láthatóan előirányzat fedezettel nem rendelkező megrendeléseket. Ez azonban a betegellátást meg fogja bénítani! A kórházak gazdasági vezetői sorra jelzik, nem tudják, és nem is hivatottak az államháztartási törvényben foglaltakat magukra nézve másként értelmezni, és a betegellátás feltételei megteremtésének felelősségét sem tudják ezzel szemben magukra vállalni. Az intézményrendszerben lévő főigazgató főorvosok ugyanilyen nehéz, ha nem nehezebb helyzetben vannak, tekintve, hogy az egészségügyi törvény rájuk nézve pedig meg is fogalmazza a betegellátás zavartalanosságának biztosítási kötelezettségét.

Tekintettel arra, hogy a gazdasági igazgatók munkaszerződésében elsődleges feladatként a számviteli, államháztartási jogszabályi előírások betartása, betartatása került megjelölésre, kérjük arra vonatkozó segítségét, hogy a fentebb vázolt helyzet bekövetkezte esetén hogyan, miként járjanak el, figyelemmel a betegellátás zavartalanosságának biztosítására, valamint a vonatkozó hatályos jogszabályi előírásokra.

Kérjük Államtitkár Úr sürgős segítségét a leírt szabályozási probléma megoldásában.

Budapest, 2014. szeptember 4.

Egészségügyi Gazdasági Vezetők
Egyesülete
Adósz: 19010526-1-42

Tisztelettel:

Dr. Velkey György
elnök
Magyar Kórhákszövetség
